

Sygn. akt I C 594/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wioletta Sychniak

Protokolant: stażysta Aleksandra Sikora

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2022 roku w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od D. K. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 594/21

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym 7 marca 2021 roku, skierowanym przeciwko (...) SA w S., D. K. wniósł o zasądzenie kwoty 2600 złotych z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 2400 zł od 22 listopada 2020 roku do dnia zapłaty,
- od kwoty 200 zł od 22 lutego 2021 roku do dnia zapłaty

oraz kosztów procesu.

Powód powołał się na okoliczność posiadania polisy OC u Pozwanego, obejmującej ochroną ubezpieczeniową nieruchomość lokalową pod adresem Ł., ul. (...). 22 października 2020 roku Powód zgłosił roszczenie związane ze zdarzeniem losowym – zalaniem mieszkania. Pozwany wypłacił z tytułu odszkodowania najpierw kwotę 676,49 złotych, a następnie dopłacił jeszcze 395,91 złotych. W ocenie Powoda szkoda wynosi 4036 złotych, dlatego dochodzi dalszej kwoty 2400 złotych tytułem odszkodowania oraz kwoty 200 złotych zapłaconej za sporządzenie kosztorysu z obliczeniem kosztów naprawy mieszkania po szkodzie.

/pozew - k. 4-8, pismo przygotowawcze – k. 81-84/

W odpowiedzi na pozew (...) SA w S. wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od Powoda na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności. Jednak roszczenie uznał za zawyżone. Podniósł, że z tytułu szkody powstałej na skutek zalania mieszkania wypłacił kwotę 1036,40 zł. Wypłacona kwota uwzględnia wysokość szkody (1090,95 zł) i potrącenie z tytułu franszyzy redukcyjnej w wysokości 5%.

/odpowiedź na pozew - k. 53-55, pismo przygotowawcze – k. 76/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. K. jest właścicielem mieszkania nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...).

20 października 2020 roku doszło do zalania mieszkania Powoda z lokalu znajdującego się na wyższej kondygnacji. W dacie zdarzenia mieszkanie objęte było ochroną ubezpieczeniową w pozwanym Towarzystwie (...), na podstawie polisy (...). Do umowy ubezpieczenia zastosowanie miały Ogólne Warunki Ubezpieczenia Mieszkań i (...) dla (...) Banku (...) SA. **/bezsporne, protokół szkody k. 22-23/**

Zgodnie z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia Mieszkań i (...) dla (...) Banku (...) SA., stałe elementy mieszkania objęte są ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych m.in. wskutek zalania (§ 4 ust. 1 OWU). Rozmiar szkody w stałych elementach mieszkania ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania – według cen detalicznych przedmiotów tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku, pomniejszonych o stopień zużycia do dnia szkody albo według wysokości kosztów naprawy; wysokość tych kosztów powinna być udokumentowana rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego, który szkodę usunął własnymi siłami (§ 17 ust. 3 OWU). Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia. Zwrot kosztów remontu lub naprawy nie może przekroczyć rzeczywistej wartości przedmiotu. Z odszkodowania ubezpieczyciel potrąca franszyzę redukcyjną (udział własny) w wysokości 5% (§ 18 ust. 1,2,3 OWU). Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą (§ 19 ust. 2 OWU).

Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego związanego z zaistnieniem szkody, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania, w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia o wypadku (§ 21 ust. 1 OWU). Ubezpieczony obowiązany jest dostarczyć ubezpieczycielowi w ciągu 7 dni dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, a w szczególności przedstawić wyliczenie rozmiaru szkody, sporządzone na własny koszt. Za zgodą ubezpieczonego wyliczenia rozmiaru szkody może dokonać ubezpieczyciel (§ 22 ust. 1 OWU).

/OWU Mieszkań i (...) dla (...) Banku (...) SA k. 16-19 i 70-73/

D. K. zgłosił Pozwanemu szkodę w dniu 22 października 2020 roku. Zgodził się na sposób rozliczenia szkody – na podstawie wyceny E. Hestii. Zaznaczył, że nie ma możliwości odliczenia podatku VAT; że doszło do zalania stałych elementów nieruchomości.

Zalaniu uległo pomieszczenie łazienki. W łazience podłoga w całości wyłożona była płytkami. Ściany również wyłożone były w całości płytkami w kolorze morskim i écru oraz zielonym; na ścianie była zabudowa szachtu z płyty karton – gips, na szerokość jednej płytki. Sufit łazienki w całości został obniżony; konstrukcja wykonana z płyty karton – gips, pomalowany farbą. Na suficie umocowane były 2 lampy halogenowe i suszarka.

W czasie oględzin widoczne były zacieki na suficie obniżanym, połączone z napęcznieniem płyty. Widoczne było również napęcznienie płyty na ścianie z zabudową szachtu. **/raport szkody k. 20-21/**

Płytki w łazience zostały ułożone zanim Powód kupił mieszkanie, ponad 10 lat temu. Nie ma możliwości dokupienia płytek tego samego rodzaju. **/bezsporne/**

Decyzją z dnia 17 listopada 2020 roku Pozwany ustalił wartość szkody na kwotę 712,09 złotych. Z tej kwoty potrącił 5% franszyzy redukcyjnej (35,60 zł) i wypłacił odszkodowanie w wysokości 676,49 złotych.

/decyzja z 17.11.2020 r. k. 24-25 i 58-59, kosztorys Pozwanego k. 26-32 i 60-65/

Powód zlecił M. B. (1) sporządzenie kosztorysu obejmującego obliczenie kosztów remontu.

W kosztorysie wykonanym na zlecenie Powoda uwzględniono:

- demontaż sufitu po zalaniu (80 zł),
- zerwanie wszystkich starych płytek ściennych i ich wyniesienie (396 zł),
- demontaż armatury łazienkowej 7 sztuk (105 zł),
- zabudowę szachtu (150 zł),
- montaż sufitu podwieszanego i oświetlenia (30 zł),
- gruntowanie ścian pod płytki 18 m² (54 zł),
- ułożenie płytek ściennych z fugowaniem na 18 m² (1260 zł),
- montaż rewizji na liczniki wody (30 zł),
- gruntowanie sufitu pod malowanie (12 zł),
- malowanie sufitu (48 zł),
- montaż armatury łazienkowej 7 sztuk (154 zł).

Łącznie koszty robocizny obliczono na 2756 zł. Po doliczeniu kosztów materiałów (1280 zł), łączny koszt remontu obliczono na 4036 złotych.

Koszt sporządzenia kosztorysu wyniósł 200,01 złotych.

/kosztorys wykonany na zlecenie Powodowa k. 32-33, kopia faktury k. 40/

Powód przedstawił kosztorys wykonany na jego zlecenie. Pozwany, po zweryfikowaniu tego kosztorysu, dokonał dopłaty odszkodowania w wysokości 359,91 złotych. Pozwany ostatecznie ustalił wartość szkody na kwotę 1090,95 złotych. Z tej kwoty potrącił 5% franszyzy redukcyjnej (54,55 zł) i ustalił kwotę do wypłaty na 1036,40 złotych.

Pozwany zweryfikował kosztorys przedstawiony przez Powoda co do powierzchni płytek podlegających wymianie (przyjął 1 m²) oraz pominął demontaż i ponowny montaż armatury. W efekcie koszty robocizny ustalił na 673,87 złotych. Zmniejszył odpowiednio ilość materiałów niezbędnych do wykonania remontu (uwzględniając mniejszą powierzchnię wymiany płytek i mniejsze zużycie materiałów). W efekcie koszty materiałów ustalił na 417,08 złotych, a całość kosztów na 1090,95 złotych.

/decyzja z 21.12.2020 r. k. 34-35 i 66-67, zweryfikowany kosztorys k. 68-69/

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wymaga zauważenia, że sprawa niniejsza podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, ponieważ należy do kategorii spraw wymienionych w art. 505¹ § 1 k.p.c. Ma to znaczenie dla sposobu prowadzenia

postępowania dowodowego. Zgodnie bowiem z art. 505⁶ § 3 k.p.c. jeżeli sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Opinii biegłego nie zasięga się, jeżeli jej przewidywany koszt miałby przekroczyć wartość przedmiotu sporu, chyba że uzasadniają to wyjątkowe okoliczności (art. 505⁷ § 2 k.p.c.).

Mając na uwadze ostatni z przytoczonych przepisów, Sąd pominął dowód z opinii biegłego na okoliczność ustalenia rozmiarów szkody i oszacowania kosztów jej naprawy. Biorąc bowiem pod uwagę wartość przedmiotu sporu i możliwe koszty tej opinii, to wypełniona została dyspozycja przepisu art. 505⁷ § 2 k.p.c. Dodatkowo, w świetle zarzutów podniesionych przez Pozwanego, prowadzenie tego dowodu również nie było uzasadnione.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. W myśl § 2 pkt 1 powołanego przepisu, przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na fakt, że zakres obowiązku odszkodowawczego zakładu ubezpieczeń kształtuje się odmiennie w zależności od tego, czy obowiązek naprawienia szkody wynika z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, czy też jego źródłem jest umowa innego, dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego. Choć pojęcie szkody w obu formach odpowiedzialności ubezpieczyciela jest takie samo, to jednak granice odpowiedzialności ubezpieczyciela są różne. W pierwszym przypadku odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń ma charakter akcesoryjny, dlatego jej granice wyznaczane są przez zakres pierwotnej odpowiedzialności ubezpieczonego, który z kolei wynika wprost z przepisów ustawy, a w szczególności z art. 361 k.c. Stosownie do treści powołanego przepisu zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła (§1). W tych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§2). Przepis ten wyraża przyjętą w polskim prawie cywilnym zasadę pełnego odszkodowania.

Zasada pełnego odszkodowania doznaje odstępstwa w przypadku, gdy źródłem roszczenia odszkodowawczego jest dobrowolnie zawarta umowa ubezpieczenia majątkowego. Strony mogą bowiem – w granicach swobody kontraktowej – odmiennie określić w umowie zarówno rodzaj, wysokość jak i przesłanki wypłaty należnego poszkodowanemu świadczenia, a także przesłanki odmowy jego wypłaty. Zawarta umowa jest w tym zakresie wiążąca dla stron. Świadczenie ubezpieczeniowe wypłacane na podstawie dobrowolnej umowy ubezpieczenia majątkowego, pomimo że określone jest powszechnie mianem odszkodowania, ma charakter zobowiązania pierwotnego do odpowiedniego zachowania ubezpieczyciela w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego. Możliwe jest zatem, aby owo świadczenie było niższe od poniesionej szkody albo tę szkodę przewyższało, a także aby pomimo wystąpienia szkody podlegającej kompensacji zakład ubezpieczeń nie ponosił odpowiedzialności w razie wystąpienia określonych w umowie okoliczności egzoneracyjnych.

W realiach rozpoznawanej sprawy poza sporem stron pozostawała okoliczność zawarcia umowy ubezpieczenia, obejmującego swym zakresem m.in. szkodę powstałą na skutek zalania mieszkania Powoda. Była to dobrowolna umowa, której warunki zostały ukształtowane z uwzględnieniem zapisów Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Mieszkań i (...) dla (...) Banku (...) SA. Mają one wpływ na zakres odpowiedzialności Pozwanego za szkodę Powoda.

Niewątpliwie strony przewidziały w umowie franszyzę redukcyjną (wkład własny ubezpieczonego), o którą należało pomniejszyć odszkodowanie należne Powodowi.

Kolejnym zapisem OWU, mającym istotne znaczenie w mniejszej sprawie jest ustalenie rozmiaru szkody z pominięciem kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą (§ 19 ust. 2 OWU). Istota sporu pomiędzy stronami sprowadza się do oceny, czy pozwany Zakład (...) powinien wypłacić odszkodowanie uwzględniające wymianę płytek na całej powierzchni ścian łazienki, czy tylko na powierzchni, na której wystąpiły spęczenia i odbicie płytek (powierzchni bezpośrednio zalanej). W ocenie

Sądu trafne jest stanowisko Pozwanego w tej kwestii. Powód przecież nie twierdzi, że zalaniu uległa cała powierzchnia ścian łazienki. Twierdzi jedynie, że płytki są stare, nie będzie mógł dokupić takich samych i w konsekwencji zamierza wymienić je wszystkie. W świetle zapisu § 19 ust. 2 OWU nie może się jednak spodziewać, że Pozwany zrekompensuje mu koszty wymiany wszystkich płytek. Fakt, że płytki zostały położone dawno i nie ma już takich w sprzedaży, nie wpływa na wysokość należnego Powodowi odszkodowania z umowy dobrowolnego ubezpieczenia. W odróżnieniu od odszkodowania należnego od sprawcy szkody (i jego ubezpieczyciela w zakresie OC), w umowie dobrowolnego ubezpieczenia, możliwe jest ograniczenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za powstałą szkodę. Taki zapis znalazł się w umowie stron niniejszego sporu. Powód podnosił również, że jego zdaniem na skutek zalania podwieszanego sufitu mogło dojść do powstania pleśni. Tyle tylko, że do zalania doszło w październiku 2020 roku, Pozwany ustalił wysokość odszkodowania do końca 2020 roku, zaś Powód do chwili obecnej nie przeprowadził remontu łazienki. Po kilkunastu miesiącach od zalania może i doszło do powstania pleśni, ale nie jest to bezpośredni skutek zalania.

Podsumowując: Sąd w oparciu o dowody zaoferowane przez strony uznał, że pozwany Zakład (...) prawidłowo obliczył należne Powodowi odszkodowanie. Ostatecznie jego obliczenie nastąpiło w odniesieniu do kosztorysu sporządzonego na zlecenie D. K.. Dokonana przez Pozwanego korekta kosztów ma swoje uzasadnienie w zapisach OWU umowy ubezpieczenia. Podstawą były jednak ceny usług i materiałów przyjęte w kosztorysie Powoda. Zatem zarzut, że Pozwany arbitralnie ustalił te wartości nie jest zasadny.

Nie podlegało uwzględnieniu żądanie zwrotu kosztów poniesionych w związku ze sporządzeniem kosztorysu przez M. B.. Zgodnie bowiem z (§ 22 ust. 1 OWU na ubezpieczonym spoczywa obowiązek dostarczenia ubezpieczycielowi wyliczenie rozmiaru szkody, sporządzone na własny koszt.

Z powyższych względów powództwo, jako niezasadne, podlegało oddaleniu w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Powód przegrał sprawę w całości, a zatem zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu powinien zwrócić Pozwanemu koszty procesu. Sąd zasądził od Powoda na rzecz Pozwanego 900 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, która to kwota stanowi koszty zastępstwa procesowego, obliczone zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.